

— 50 %, під час практики — 75 %, а коли учень навчає інших чи відразу застосовує знання — 90 %); лекцій-прес-конференцій, на яких розглядаються додаткові питання теми;

III) після розкриття змісту нової теми, розділу:

- розв'язання задач спрямованих на засвоєння знань теми, що вивчається;
- аналіз і узагальнення вивченого матеріалу теми;
- розгляд і розв'язання задач економічного змісту методами, що розглядалися при розкритті змісту вивченої теми;
- написання студентами рефератів, виконання індивідуальних робіт економічного спрямування, що стосуються методів, що розглядалися при розкритті змісту даної теми.

Важливим є вмiле впровадження інтерактивних методів навчання у наступних формах навчальної діяльності: парна (студент—викладач, студент—студент), фронтальна (викладач навчає групу чи підгрупу студентів), групова, індивідуальна. Це не лише активізує та раціоналізує формування фундаментальних знань студентів з математики при вивченні дисциплін «Вища математика», «Теорія ймовірностей та математична статистика», а й дозволяє залучити до роботи всіх студентів групи, сприяє виробленню у них соціально важливих навичок: роботи в колективі, взаємодії з колективом, навичок проведення чи підтримки дискусії, обговорення запропонованих тем, що важливо для формування їх активної суспільної позиції, становлення їх як особистостей.

*Гриненко А. М., канд. екон. наук, професор
кафедри управління персоналом та економіки праці*

НАУКОВА СКЛАДОВА У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ»

Наріжним каменем подальшого прогресивного розвитку українського суспільства є інноваційний розвиток та формування економіки знань. Це потребує значних зусиль і держави, і системи освіти, особливо вищої. Тому закономірно, що ще попереднім урядом напрацьовано пакет відповідних докумен-

тів і нормативних актів, серед яких внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» та Державної цільової науково-технічної та соціальної програми «Наука в університетах» на 2008—2012 роки і затвердження Положення та критеріїв діяльності дослідницького університету¹. Останнє і мобілізує, і зобов'язує вузівську науку до розширення і поглиблення наукової складової в усіх сферах діяльності і зокрема у викладанні навчальних дисциплін.

Особливу роль у науковій фундаменталізації навчального процесу належить дисциплінам магістерської підготовки, творчий підхід до вибору яких має бути зорієнтований на динамічні зміни в суспільних процесах та соціально-економічних явищах. Підготовка магістрів вимагає як знань теорії з елементами творчого та критичного аналізу різних шкіл, авторів та поглядів, так і практичних аспектів, що стосуються економічної та соціальної дійсності.

У циклі дисциплін магістерської підготовки по спеціальності «Управління персоналом та економіка праці», в рамках магістерської програми «Управління персоналом» вагоме місце посідає дисципліна «Управління соціальним розвитком».

Дисципліна відносно нова. Її викладання запроваджено з 2007 року. Проте, як показала практика, магістерська підготовка потребує застосування теоретико-методологічного мислення, логіки наукового пізнання, які допомагають закріпити теоретичні знання, і сформувані практичні навички у студентів щодо розширення правового кругозору та вміння користуватись законами і нормативними документами і зорієнтовують студентів на перспективне бачення соціально-політичних процесів у динаміці їх розвитку на макро і мікро рівнях. До цього слід згадати сам факт того, що бачення перспектив розвитку — це те вміння, яке повинно сформуватись у студентів вже під час навчання. І наукова складова тут дуже важлива для майбутніх магістрів і заодно громадян українського суспільства, яке перебуває у трансформаційних змінах і потребує знань та вмінь керувати процесами соціального розвитку на всіх його рівнях.

У зв'язку з цим кафедрою управління персоналом та економіки праці на магістерській програмі «Управління персоналом» запропоновано в рамках дисципліни «Управління соціальним розвитком» вивчення соціально-політичних процесів, не в статичному, а в динамічному баченні. Цьому будуть слугувати ряд

¹ Вища освіта встановлює стандарти // Урядовий кур'єр 24.09.09. — С. 2.

тем, які потребують посилення наукової складової у їх викладанні, а саме:

- теоретико-методологічні основи соціального розвитку;
- інституційні засади забезпечення соціального розвитку;
- соціальна рівновага як основа забезпечення прогресивного соціального розвитку;
- соціальна згуртованість як інститут сприяння стійкому соціальному розвитку;
- ціннісні орієнтири забезпечення прогресивного соціального розвитку;
- соціальна нерівність та бідність і шляхи їх подолання в Україні;
- управління соціальним розвитком підприємства;
- соціальний аудит як інструмент побудови політики соціального розвитку підприємства.

У цілому запровадження такого науково-фундаментального підходу до викладання дисципліни дасть більш високу якість знань майбутнім магістрам, які навчаються на магістерській програмі «Управління персоналом».

Данилевич Н. С., канд. техн. наук, доцент
кафедри управління персоналом та економіки праці

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМУНІКАТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Сьогодні відбувається реформування навчального процесу у вузах України відповідно із загальноєвропейськими вимогами до якості освіти: інформатизація освітнього простору, інтеграційні процеси в сучасній вітчизняній освіті, налагодження українськими ВНЗ співпраці з європейським навчальними закладами у сфері навчальної та наукової діяльності, студентські міжнародні обміни, можливість здобуття другої вищої освіти та навчання за магістерськими програмами за кордоном. Сучасні технології в освіті — це професійно-орієнтоване навчання, проектна робота в навчанні, застосування інформаційних та